

Lijst met nieuwe onderdelen in het examenprogramma:

Domein D: geen wijzigingen

Domein E: veel is geschrapt.

Nieuw:

Grafiek met inkomensopbouw in de loop van het leven

koppeling tussen lenen en sparen en conjunctuur

dat lenen en sparen een effect hebben op de consumptie en dus de productie, nu en in de toekomst (sparen betekent nu minder beslag op de consumptie en productie en later meer beslag op de consumptie en productie)

Domein F: externe effecten, verzonken kosten en free riders gedrag zijn nu expliciet gekoppeld aan de speltheorie

Nieuw:

Het ultimatum game, sequentieel spel en spelboom

Meerdere evenwichten in een spel

Domein G: verschillende zaken zijn geschrapt, alleen reisico en verzekeren blijft over, en risico's bij geld uitlenen (inclusief onderpand)

Domein H: categoriale inkomensverdeling is geschrapt

Nieuw:

Het groene BBP heeft een specifieke definitie gekregen

Procesinnovatie en productieinnovatie

Learning by doing

De rol van de overheid bij het ontwikkelen van de structuur van de economie

De overheid herverdeelt niet alleen via belastingen maar ook via sociale verzekeringen

Het effect van inkomensongelijkheid op economische groei

Multinationals en handelsstromen, kennisstromen en investeringsstromen

Het onderdeel arbeidsmarkt toegevoegd en volledig nieuw. Met name werkloosheid definiëren en oorzaken van werkloosheid kunnen benoemen, en de soorten werkloosheid. Ook de rol van flexwerkers en een indeling daarvan is toegevoegd.

De definitie van "een depressie" is aangepast

Domein I: verschillende zaken zijn geschrapt, zoals Fisher en het ASAD model, en wisselkoersen

Nieuw:

Conjunctuurindicatoren zijn in 3 categorieën verdeeld

De begrippen onderbesteding (laagconjunctuur) en overbesteding (bij hoogconjunctuur) zijn toegevoegd

Van de ECB hoeft alleen de werking van rentebeleid nog te kunnen worden uitgelegd.

De betalingsbalans hoeft niet meer gekend te worden, alleen het onderdeel de lopende rekening van de betalingsbalans waar goederen en diensten worden geregistreerd (E-M). Het kunnen uitleggen van een tekort of overschot op de lopende rekening.

Verwachting van de docent ivm het nieuwe programma:

- Het nieuwe onderdeel werkloosheid / flexibele schil wordt gekoppeld aan
- Werkloosheidssoorten zit er met grote zekerheid in. Vermoedelijk gekoppeld aan conjunctuur (conjuncturele werkloosheid) en/of human capital (structurele werkloosheid)
- Werkloosheid berekenen is een grote kanshebber. Ken de formule.
- De arbeidsmarkt kan in het marktmodel worden gegoten (volkomen concurrentie) en bevroegd worden.
- Flexibele schil kan worden bevroegd.
- Er wordt geen gevangen dilemma gevraagd, maar een ultimatum game met de spelboom en een sequentieel spel.
- Brede welvaart zal vermoedelijk via het groene BBP worden getoetst
- Het onderdeel belasting inning en soorten belastingen is de afgelopen jaren al vaker getoetst. Dit onderdeel is nu officieel opgenomen. Ik verwacht een opgave over inkomstenbelasting / directe / indirecte belastingen en/of btw/accijns/etc.
- Het onderdeel multinationals en handelsstromen / investeringsstromen en kennisstromen (domein I) acht ik een goede kanshebber om terug te komen op het examen. Vermoedelijk als onderdeel van het examen.
- Omdat wisselkoersen zijn geschrapt zal de relatie met het buitenland vermoedelijk via de lopende rekening (E-M) en/of internationale handel en/of internationale concurrentiepositie en/of multinationals worden getoetst.

Begrippenkader.

Er is een serie begrippen die de examenmaker (bijna) jaarlijks toetst. Het gaat dan om:

Nivelleren / denivelleren / primaire of secundaire inkomens / asymmetrische informatie / averechtse selectie / moreel wangedrag (moral hazard) / inflatie / conjunctuur / BBP / rente / elasticiteit

Er is een hele serie begrippen die de examenmaker om de zoveel jaar toetst. Door die begrippen te kennen kun je behoorlijk wat punten bij elkaar sprokkelen. Dan gaat het om:

Verzonken kosten / free riders gedrag / substituut / complementair / collectieve goederen / ruilen over de tijd / prijsdiscriminatie